

QUADERNS GADESO

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE LES ILLES BALEARS. Nº 39 EXTRA ELECTRÒNIC. SETEMBRE 2004

DEBAT

En menys o més intensitat, a tots ens preocupa la situació del nostre turisme. Pel fet que és, o hauria d'èsser, una preocupació de tots, no tant sols dels hotelers, vam inaugurar la nostra PÀGINA DE DEBAT per a que es pugui opinar i avaluar l'actual situació turística.

A l'esmentada pàgina hi ha una doble possibilitat de poder participar: a) Expressar de manera oberta l'opinió, b) Triar, mitjançant el vot, entre distintes variables que pretenen qualificar la situació del sector. La participació actual, tenint en compte que la pàgina es va posar en marxa sense publicitat prèvia, i a més en ple estiu, ha estat molt notable, tal com es pot comprovar entrant a la nostra web. A aquest número extraordinari, editat únicament de modus electrònic, volem reproduir les opinions que consideram rellevants, així com els resultats de l'enquesta proposada.

Lògicament les opinions i els resultats parcials de l'enquesta s'han de valorar en el que valen. Almanco són altament significatius. Q.G. es llimita a reproduir-les. Sense dramatismes estèrils, sembla resultar evident que el nostre sector bàsic necessita mà de metge. A l'acabar la present temporada turística sembla necessari que es faci una reflexió seriosa que possibiliti recuperar la nostra competitivitat. Com diuen diversos experts, no es tracta de fer creu i ratlla al "sol i platja", però sí de cercar i trobar productes complementaris. Sembla evident que "més del mateix" té poques possibilitats d'èxit. Per un altre costat, fórmules tals com el "tot inclòs" poden ésser pa per avui i fam per demà. Ara es parla de la reconversió d'hotels en habitatges. La fórmula pot ésser interessant sempre que es faci amb prudència. En definitiva, aquí es reflexen opinions de ciutadans i ciutadanes de la nostra Comunitat. Tots tenim dret a opinar i a que les nostres opinions també es tinguin en compte. És molt el que està en joc..

DEBAT CIUTADÀ

LA SITUACIÓ TURÍSTICA A LES ILLES BALEARS

Les alternatives que s'ofereixen per avaluar la nostra situació turística reflexen les distintes actituds dels nostres diversos actors econòmics, socials i polítics.

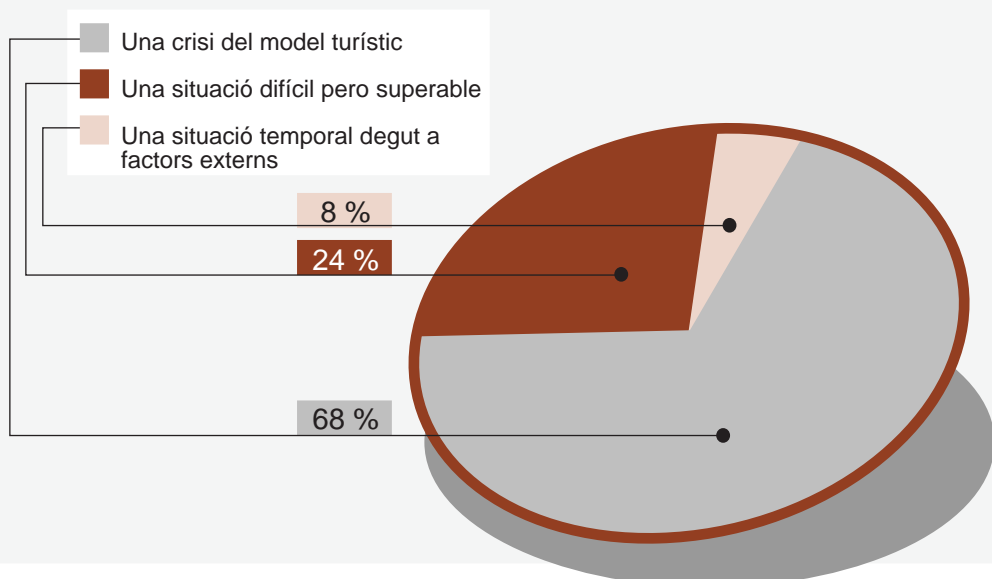
Una majoria molt significativa, un 68 per cent, opina que estem patint una crisi del nostre vigent model turístic. Tal opinió no es pot interpretar d'una manera simple. No té perque significar que haguim de fer un esborrall de tot el que s'ha fet fins ara, i tornar a començar de bell nou. Es tracta, possiblement, de fer les coses d'una altra manera. Si aquestes dades es complementen amb les opinions, es pot comprovar que no son pocs els qui consideren que, bàsicament, la nostra actual crisi –si així es pot considerar– és fonamentalment un cert esgotament de l'actual model hoteler a les Illes. L'aparició de nous destins turístics, amb allotjaments més amplis i moderns, i a la vegada amb preus més barats, fa que resulti difícil competir només en sol i platja i una

oferta similar però amb preus més cars.

No deixa d'ésser rellevant que pràcticament una quarta part, un 24 per cent, cregui que la nostra actual situació és difícil però superable. Però sempre i quan, talment com es reflecteix a les "opinions", siguem capaços de fer una bona i acurada diagnosi, i posem fill a l'agulla. Les solucions no són fàcils, però són possibles. Cercar i trobar el camí és tasca de tots, no sols del hotelers. És imprescindible un gran i ampli acord que inclogui a tots els sectors econòmics i socials implicats directa o indirectament. La nostra Administració Autònoma, com també els Ajuntaments considerats turístics, tenen molt a dir i a aportar.

Unicament un 8 per cent considera que l'actual situació turística es deu principalment a factors externs, com poden ésser una certa disminució de la capacitat de despesa en els nostres principals països emissors.

CONSIDEREU QUE LA NOSTRA ACTUAL SITUACIÓ TURÍSTICA, ES POT QUALIFICAR COM:

OPINIONS DEL MÓN EMPRESARIAL I LABORAL

Reflexem les opinions que considerem més rellevants procedents d'empresaris fonamentalment dedicats de manera directa a l'activitat turística. Els posicionaments dels empresaris d'allotjaments corresponen bàsicament a hotelers ubicats a zones turístiques saturades com poden ésser la Platja de Palma i Palmanova-Magaluf. En general es tracta d'empreses de tamany petit o mitjà. Per altra part, la majoria d'opinions corresponen a la denominada oferta complementària. Possiblement són les opinions més crítiques, donada la seva situació de certa saturació d'oferta i a la que molts d'ells consideren competència deslleial, com pot ésser el "tot inclòs".

El mateix fem en referència al món laboral. Resulta patent la preocupació dels treballadors del sector davant una situació que pot precaritzar encara més la seva contractació.

Les opinions estan en la llengua amb que participen.

HOTELERS

- ➔ " No pretendo dar pena.(...) Los TT.OO. me obligan a precios tirados. El único remedio que me queda es reducir personal.Lo siento." Cala Millor. 23/07/04
- ➔ " I ara qué?. Un vaga a hostelería?. Per favor, un poc de sentit comú." Alcúdia. 27/07/04
- ➔ "La situación es grave. En la Playa de Palma perdemos turistas un año tras otros y no tenemos forma de remontar esta situación." Playa Palma. 15/07/04
- ➔ "No exageremos la nota. No es la primera vez que nos pasa (1993..) y hemos salido. No hagamos publicos nuestros problemas, cosa que alegra a la competencia y a nosotros nos desmoraliza. Si estamos por la labor, sin politiqueos, superaremos la situación actual." Mallorca. 23/07/04

OFERTA COMPLEMENTARIA

- " La crisis no es sólo para hoteleros y bares... Yo tengo un negocio de mantenimiento.Los años anteriores me iba bien por la demanda de hoteles, apartamentos etc. Este año la facturación no llega a la mitad." Calviá. 13/08/04
- "¡Viva el todo incluido! .El año próximo todos muertos" Palma Nova. 31/08/04
- "Cambiar de uso los hoteles.... ¿Quién se acuerda de los comercios de alrededor de tales hoteles que, con el cambio de uso, van a quedarse sin clientes?" Playa Palma. 29/07/04
- "Per favor, que els hotelers deixin de plorar. Jo tenc un petit comerç, i encare ho pas més puta." Maó. 15/07/04
- " Tengo una tienda en Paguera.La verdad es que hemos bajado mucho las ventas. Sin duda, hay demasiadas tiendas, donde todos vendemos casi lo mismo". Paguera.27/0704
- " Si hay algo cutre es el Arenal. El ayuntamiento de Lluçmajor pasa olímpicamente de nosotros. Y ahora quieren hacer un polígono turístico fuera del núcleo. ¿A quién interesa?. Arenal. 28/07/04
- "No rascam bolla. Hem deixat perdre el Passeig (...) Cada un de nosaltres només va a lo seu (...) Per qué no porem fer un plà de recuperació del P. Marítim entre tots?. L'Ajuntament podria pendre la iniciativa (...)." Passeig Marítim de Palma. 27/07/04

TREBALLADORS

- ➔ "(...) Yo soy un fijo discontinuo. Quisiera ser fijo, pero nada de nada. Si quitan esta categoría (...) nos vamos a quedar con trabajos temporales." Calviá.05/08/04
- ➔ "(...) ¿Qué podemos hacer si nadie se preocupa de nuestros puestos de trabajo en peligro y unos contratos basura?." Cala Millor. 27/07/04
- ➔ " Nos dicen que este año van a cerrar el hotel a finales de setiembre." Arenal. 09/08/04
- ➔ "(...) Tengo miedo a convertirme en temporal. Ya no soy joven y difícilmente puedo encontrar otro trabajo. ¿ Qué hacen unos y otros para buscar solución a esta situación que nos afectará a muchos?." Palma.16/07/04
- ➔ "(...) Hasta hace poco el trabajo parecía asegurado, y como es normal hicimos esfuerzos para comprar una casa. Ahora el trabajo fijo peligra y no hay horas extras. Según los grandes empresarios no hay crisis (...)." Palma. 19/07/04

OPINIONS CIUTADANES

Es tracta d'algunes de les valoracions de ciutadans i ciutadanes, professionals lliberals, persones asalariades o autònomes, que no tenen relacions directes amb el sector turístic, i que curiosament són les més extenses. Com es pot comprovar hi ha opinions enfrontades, especialment quan es valora la possible influència de l' anterior govern del Pacte de Progrés i de l'actual govern del PP, o si hem de mantenir una actitud oberta d'autocrítica o limitarnos a tirar endavant el carretó. Hem volgut, perquè les considerem significatives, reproduir dues opinions externes procedents de València i de Catalunya.

Les opinions estan transcrits amb la llengua amb que participen.

CONFRONTACIONS

- » "Segons el Sr. Matas en 15 dies el seu govern havia recuperat la crisi que, segons ell, havia originat el Pacte. Aquets son els resultats?. No veim que el PP hagi solucionat res, ni tant sols sap assumir la situació actual". Palma. 15/07/04
- » " Basta ya de demagogia. El Pacto dijo a diestro y siniestro que nos sobran turistas. ¿Y ahora qué?."! Inca. 15/07/04
- » " No podrían dedicarse ustedes y su página web a otras cosas, en lugar de remover de mierda sin proponer soluciones?" Palma. 20/07/04
- » " (...)A pesar del tiempo pasado se sigue achacando la crisis al Pacte (...) El Conseller Alomar sin duda no resaltó por su buen talante y hacer. Pero de eso a culpar de todo al Pacte..." Playa Palma.27/07/04

CIUTADANS I CIUTADANES

- ✓ " A on és la crisi?. Als hotels?, a l'oferta complementària?. Els turistes a on s'allotjen (...)? Si les dades d'entrades a l'aeroport segueixen augmentant, a qualque part s'afica la gent (...). Hi ha turistes d'hotel que no paguen ni l'aigua, ni l'energia que costa tenir l'hotel obert (...). Tal volta l'Ílla ja no pot generar més negoci de turisme "convencional" i no pot suportar més pressió al medi ambient (...)". Inca. 19/08/04
- ✓ "Sort que aquest any no havien de venir turistes... Pero, quants de diners deixen? (...). Sort que el nostres hotelers invertiran al Carib (...)" . Sa Ràpita. 16/08/04
- ✓ " Aquí lo que hay es una crisis hotelera, no turística (...) Sobran hoteles. Pero que no nos hagan pagar a todos su reconversión". Palma. 20/08/04
- ✓ " Y ahora tercera pista en el Aeropuerto de Palma. ¿Quién da mas?". Manacor.19/08/04
- ✓ " El turisme te mala ferida, i ja no podran dir que és l'Ecotaxa". Palma. 15/07/04
- ✓ "En Ibiza la cosa está mal. Nos lo hemos ganado a pulso. Es hora de sentarse seriamente Consell, empresarios y sindicatos, y comenzar a buscar soluciones (...)" . Eivissa. 27/07/04

OPINIONS EXTERNES

- " Aquí, de momento, nos salva el turismo español. Pero aprendiendo de vuestros errores - en concreto de Mallorca e Ibiza - hemos de ir con cuidado de no matar la gallina de los huevos de oro. Respetar el medio ambiente, evitar la saturación, el abuso de precios de bares y restaurantes...". Gandia. València 29/07/04
- " (...) conozco en parte la realidad de las Baleares.(...) Catalunya puede estar enfrentándose a retos muy similares (...). Considero que sí hay riesgo de crisis, y que es estructural. Puede ser que se supere en poco tiempo, pero seguirá amenazándonos si no se hacen los cambios necesarios. No es que deba cambiarse el modelo entero, pero ha habido cambios externos (vuelos bajo coste,nuevos destinos mas baratos...) que es inevitable que nos afecten (...)" . Barcelona. 23/07/04

LA PÀGINA D'OPINIÓ

Simultàniament a la introducció de la PÀGINA DE DEBAT, hem volgut incloure a la nostra web –gadeso.org– una altra iniciativa, una PÀGINA D'OPINIÓ. Els objectius són diversos però complementaris. Com totes les iniciatives de la Fundació Gadeso es pretén oferir a les persones interesades elements d'informació que possibilitin un major coneixement crític damunt la nostra realitat socio- econòmica i cultural. La PÀGINA DE DEBAT es refereix a temes que ens afecten directament. El debat damunt la nostra situació turística n'és una mostra. LA PÀGINA D'OPINIÓ vol reproduir opinions i informacions que no es poden trobar fàcilment al medis convencionals, referits a temes més globals però que, ens agradin o no, també tenen que veure amb nosaltres. Aquesta pàgina es renova quinzenalment, i s'hi pot accedir de manera gratuïta, també es poden reproduir els seus continguts.

EUROPA COM A REPTE (1 - 5)

A propòsit de l'ampliació de la Unió Europea fins a 25 membres, hem publicat cinc pàgines d'opinió damunt aquesta temàtica. I ho hem fet des de distintes perspectives: (1) des de la problemàtica pròpia de l'ampliació, (2) des de les repercussions externes (USA, Amèrica Llatina, Turquia...) de tal ampliació, (3) des de les relacions específiques EU- Amèrica Llatina en la cimera feta a Mèxic el passat mes de Maig, (4) Una anàlisi de les recents eleccions europees, i (5) finalment, unes molt rellevants reflexions econòmiques de l'esmentada ampliació fetes per l'economista de les nostres Illes, Lluís Moyà Bergareche.

L'ÀFRICA OBLIDADA : Sudan. (6)

Desgraciadament, baldament sigui en lletra menuda, encara es viu la greu crisi humanitària del Sudan. La pàgina, titulada "Sudán: la guerra olvidada". Es reproduïxen, a més d'altres documents i opinions, dos informes que posen la pell de gallina. La seva lectura ens pot ajudar a comprendre l'incomprensible.

LA SIDA, SOFERTA PELS SEUS PROTAGONISTES (7 i 8)

La SIDA encara és present, bàsicament als països pobres. Per la seva rellevància hem reproduït vuit reportatges escrits en viu des de l'Àfrica profunda. Ho hem fet en dues tongades (7 i 8), reproduïnt a cada una quatre d'aquests reportatges. El conjunt del mateixos, titulat "Sida: La agonía de África", escrits per Mark Schoofs, van marèixer el Premi Pulitzer al millor reportatge internacional.

www.gadeso.org

en preparació...

Pàgina d'Opinió

- L'educació a Balears: Comença el nou curs escolar
- Situació turística: Documents Govern, empresaris i Sindicats
- El Brasil de Lula: Llums i foscas

Quaderns Gadeso

- Les preocupacions dels ciutadans. Setembre
- Balanç temporada turística. Octubre
- Índex confiança consumidors. Novembre

Col·lecció Andreu Ferret

Pròxima publicació i presentació de les obres guanyadores Premi Andreu Ferret:

"Educar en temps d'incertesa". F. Carbonell

"Un model de suport per atendre a la diversitat". J. J. Muntaner i altres